

INTERVIEW | Mario Nossin, directeur Perspectief **'Betrek mensen met beperking bij samenleving'**

Mario Nossin zet zich als directeur van kenniscentrum Perspectief in voor mensen met een beperking. Op de derde verdieping van zijn kantoor aan de Maliebaan in Utrecht ontmoet ik hem. Als ik Nossin complimenteer met deze mooie plek in de stad, wijst hij me trots op de Dom die vanachter zijn bureau het uitzicht centreert. De nek van de 112 meter hoge toren steekt fier uit boven de boomkruinen van de chique Maliebaan. Een symbolisch beeld voor het werk dat Perspectief doet. Zij steken hun nek uit voor mensen met een beperking en proberen hen een centralere plek in de samenleving te geven. 'Er wordt te veel gekeken naar wat deze mensen niet kunnen,' zegt Nossin. 'Wij streven ernaar de focus te verschuiven naar wat ze wel kunnen.'

Het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een beperking moet dit regelen. Door mensen met een beperking gelijke rechten te geven in plaats van de veelal speciale behandeling die ze nu in Nederland krijgen. Nederland heeft in 2007 een handtekening onder dit verdrag gezet, maar het huidige kabinet-Rutte maakt geen haast met het invoeren ervan. Dit terwijl veel EU landen dit al wel hebben gedaan. 'Nederland is net zo ver in het ratificeringproces als Libië, maar loopt achter op Tunesië, dat het verdrag al wel heeft geratificeerd.'

Dat Tunesië het beter doet dan Nederland klinkt niet erg geloofwaardig.

'Het gaat om de visie, niet om de investeringen in zorg of de rijkdommen van een land. Nederland is het beste in speciale voorzieningen voor mensen met een beperking en hier wordt veel geld aan uitgegeven. In aparte scholen en speciale werkplekken is Nederland koploper. Nederland wil het te goed doen, maar hiermee houd je deze mensen juist buiten de samenleving en wordt het systeem bovendien nodeloos duur. Ons idee is dat mensen met een beperking weer deel uit gaan maken van de samenleving en daar werkelijk een rol in kunnen vervullen. Het VN-Verdrag is een van de manieren om dit te bereiken.'

Maar door speciale voorzieningen krijgen ze toch juist de nodige aandacht?

'Dat zal best, maar hiermee zijn ze nog niet geholpen. Neem nou kinderen met het syndroom van Down. Die willen ook hun vriendjes zelf kiezen, de vrijheid hebben om dingen te doen die ze leuk vinden en leven in een veilige thuissituatie. Dit alles is in speciaal onderwijs en later in speciale werkplekken veel moeilijker bereikbaar, soms zelfs onmogelijk. Daar zitten ze met mensen met dezelfde handicap in plaats van mensen met dezelfde interesses. Daarbij worden ze, vaak op jonge leeftijd, uit een veilige thuissituatie weggehaald. Dit staat haaks op ons beeld van inclusie.'

Als we kijken naar onderwijs, wordt het dan niet een erg duur grapje als in iedere klas extra begeleiding moet komen?

'Juist niet. Speciale scholen maken het systeem nu juist erg duur. Het onderwijs als geheel zou er juist mee geholpen zijn. Klassen in speciale scholen hebben vaak maar zes kinderen. Verdeel deze kinderen, de begeleiders en speciale middelen over 'gewone' reguliere klassen en je krijgt er per saldo meer ondersteuning per kind.'

En hoe ziet u het voor zich op de arbeidsmarkt?

'Op dit moment zijn er speciale werkplekken voor mensen met een beperking. De zogenaamde dagbesteding. Doordat er voor deze mensen vaak weinig werk is, komen ze op lange wachtlijsten. En daarbij worden de goede medewerkers ook nog eens behouden, waardoor de doorstroom nog minder wordt. Je hoort dan ook wel dat dergelijke zogenaamde werkplekken als 'dagverveling' worden ervaren. Je maakt mij niet wijs dat deze mensen geen toegevoegde waarde kunnen hebben in een bedrijf. Ga in overleg over de behoefte van werkgevers en speel daarop in. Onderzoek wijst uit dat dit de prestaties omhoog stuwt.'

Maar is het qua voorzieningen in de openbare ruimte voor mensen met een beperkingen in Nederland dan tenminste wel goed geregeld?

'Ook op dat gebied worden mensen met een beperking onnodig apart behandeld. Waarom zijn er bijvoorbeeld geen toiletten in de nieuwe sprinters? Omdat er daardoor extra ruimte vrijkomt voor reguliere plaatsen? Maar iemand met blaasproblemen heeft nu wel speciaal vervoer nodig middels een apart busje. Dit is zeer kostbaar en zorgt voor extra rompslomp bovendien. En natuurlijk kost het aanpassen van treinen, wat het VN-Verdrag bepleit, achteraf weer extra geld. Een gemiste kans dus om het in een keer goed te doen. Het ontbreekt wat dat betreft volledig aan visie bij de overheid.'

Waarom is dit kabinet zo huiverig?

'In Nederland is het probleem dat de wet en regelgeving zo zijn ingericht dat het lastig is om het verdrag door te voeren. Onze samenleving is nu juist ingericht met speciale voorzieningen voor mensen met een beperking. 'Ook lijkt het kabinet eerst de regelgeving en de wetten te willen aanpassen alvorens het verdrag te ratificeren. Dit maakt het hele proces erg ontransparant want burgers weten niet waar ze aan toe zijn en krijgen weinig grip op de gang van zaken. Daarbij, lijkt het kabinet zeker in tijden van bezuinigingen huiverig voor grote aanpassingen aan het bestaande 'speciale' systeem.'

En toen kwam de staatsecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ook nog eens niet opdagen bij de landelijke Manifestatie VN-Verdrag Waarmaken. Hoe nu verder?

'Het was een succesvolle manifestatie, maar inderdaad een grote teleurstelling voor de 1300 bezoekers dat de staatsecretaris niet kwam spreken. We hebben vanuit de stichting Coalitie voor Inclusie een brief naar staatsecretaris Veldhuizen van Zanten gestuurd waarin we de noodzaak van het bekrachtigen van het VN-Verdrag nogmaals benadrukken. Ook heeft CDA-coryfee Hannie van Leeuwen aangekondigd met de staatsecretaris te gaan praten en zal de PvdA kamervragen stellen. Dit biedt hoop. We gaan door tot iedereen in Nederland gelijke rechten heeft.'

Voor de
Coalitie voor Inclusie
Pieter H. Smit